Visuomenės, Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du syklu sąvaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
Leidžia "L... "Tevynė" 307 W 30th st. BENDROVĖ"
PRENUM... METAMS:
Amerikoje..... $2.00
Kanadoje ir užrube... 3.00
Pi... TŲ:
Kanadoje ir užrube... $1.50
Amerikoje..... 1.00
Apgarsinimų... nt užklausimo.
"L... VĖ"
242 W. Broadw... o. Boston, Mass.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States.....$2.00
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 23. BOSTON, MASS., 19 KOVO (MARCH), 1912 m. II Metai.
"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

AMERIKOJ

Audėjų streikui baigiantis.

14 kovo buvo visuomeniškas mitingas, kuriame dalyvavo 20 tūkstančių streikierių. Tasai mitingas turėjo nutarti stoti į darbą ar ne. Visi sutiko ant kompanijos sąlygų ir nutarė panedėlyj, 18 kovo, stoti į darbą. Visų ūpas buvo labai pakilęs. Visi jautė, kad savo energija ir pasišventimu įrašė puikų puslapį Amerikos darbininkų istorijon. Grįžš į darbą 12 tūkstančių darbininkų, kurie beveik visi priguli prie Industrial Workers of the World.

Nevisi dar susitaikė.

Bet ne visos dirbtuvės bus atidarytos. Nekurie fabrikantai nesutiko nusileisti ir 8000 tūkstančiai audėjų dar turės tęsti kovą. Vardai dirbtuvių, kurios nenusileido: Arlington, Lawrence Duck, Everett, Uswolo, Upper Pacific ir Lower Pacific ir dar kelios. Ties tomis dirbtuvėmis, kurios nenusileido stovi pikietai, kurie atkalbinėja nuo darbo. 15 kovo ties viena tik Arlingtono dirbtuve stovėjo apie 400 žmonių.

Ettoro reikalai.

Visų sakoma, kad jeigu nebus šiomis dienomis paleistas Ettor ir Giovanniti, tuomet galima laukti streiko prasidedant. Streikieriai yra pasiryžę paliuosuoti iš kalėjimo ne tik vadovus, bet ir šiaip visus streikierius, kurie pakliuvo kalėjiman dėl streiko reikalų.

Streiko pasekmės.

Veikiausia negreit išdils šito didžio streiko įspūdžiai. Darbininkai dar negavo algų ir pusbadis gyvenimas dar tęsiasi. Žmonės, kaip prašė taip tebeprašo pašelpos. "The Call" sako, kad vaikų mirtinumas labai išaugęs, nes motinos neturi kuo vaikus penėti.

Darbininkai yra pasiryžę neatleisti nei vieno iš policijos griekų. Visi jieškos teisybės per teismus ir kovos už savo padėjimą su tokiu jau pasišventimu.

Jieško priekabių.

Jau rašėme, kad kapitalistai, jų laikraštija ir teisėjai subruzdo leisti paskalas, būk suplaukusias aukas vadovai ant vėjo leidžia. Bet pasirodo, kad viskas išduota ant pašelpų. Pinigai buvo sudėti Lawrence'o Trust Company bankoj. Prezidentas to banko pasakė, kad iš pinigų tesiliko vos 49 centai. Vistiek bus pertikrinamos knygos. Teisėjas Morton davė laiko pabaigtinai sutvarkyti knygas iki utarninko 19 kovo. Kad atremti užmetimus Haywood ir kiti važiųėjo į Bostoną.

Mexikoje.

Revoliucijonieriams trūksta ginklų ir amunicijos. Suvienytų Valstijų valdžia draudžia gabenti ginklus per savo sieną, bet Orosko, sukilėlių vadas, pasakė kad nepaisys jokių uždraudimų.

Orosko išleido atsišaukimą, kuriame pasakyta, kad jeigu bus sugautas Madero ir jo brolis su dėde, tuomet jie visi bus pasmerkti mirtin.

Paminklas Jefersonui.

Keli žymųs veikėjai ir redakcija "World" sumanė, kad būtų pastatytas paminklas Tomui Jefersonui, tvėrėjui Suvienytų Valstijų konstitucijos ir autoriui neprigulmybės deklaracijos.

Sušelpė draugą.

Kuomet p. Teodoras Roosevelt po prezidentavimui vyko Afrikon ant medžioklės, visi stebėjosi iš kur jisai gaunąs tiek pinigų, nes ta medžioklė brangiai atsieidavo. Dabar pasirodo, kad buvęs plieno karalius Carnegie davė savo draugui $20.000 ne paskalon, bet ant amžių amžinųjų.

Tarptautiška prekyba.

Kaip praneša prekybos departamentas Washingtone, tai tarptautiška prekyba pereitais metais siekė 35 milijonų dolerių. Per paskutinius penkis metus prekyba išaugo ant penkių procentų.

Moterįs konduktoriais.

Philadelphijos karų draugija nutarė pakeisti vyrus moterimis. Moterįs dirbsiančios išpradžių tik dienomis. Jeigu tai pavyktų, tuomet moterįs važinėsiančios ir naktimis. Toji priemonė sugalvota, kad suardžius konduktorių uniją.

Kalinių darbas.

Merill įnešė įstatymo sumanymą New Yorko valstijos parlamentan, kad kalinių darbu negalėtų naudoties fabrikantai. Pelnas, kurį pagamins kalinių darbas, turi būti paskirtas jiems patiems, atėmus užlaikymo lėšas. ¾ pelno turi būti skiriama kalinių šeimynoms užlaikyti. Vienas trečdalis atiduodama patiems kaliniams priskaitant 3%.

Laikraščiuose jau daug buvo rašyta, kad kalinių darbas baisiai išnaudojamas, o nekurie teisėjai net įeina į sutartį su kapitalistais.

Gavo peklos mašiną dovanų.

New York, 16 kovo. — Teisėjas Otto Rosalski gavo pekliską mašiną su sprogstančia medžiaga. Vienok jisai pats pakelio neatidarė, bet pasikvietė inspektorių iš Bureau of Combustibles. Kuomet tasai išrišo paką, tai medžiaga sprogo, nuėmė jam pirštus ir numetė jį 10 pėdų nuo stalo. Teisėjas buvo kitame rūme prie telefono ir, žinoma, jo nesužeidė. Ant inspektoriaus sveikatos sprogimas gali žymiai atsiliepti.

Policijai liepta, kad sujieškotų kaltininką, bet gaudyk vėją laukuose.

Žudynė.

Hillsville, Virginia, 14 kovo nušovė teisėją Massie, prokurorą Foster ir šerifą Luven ir daugelį dar sužeidė. Miestelis likosi visiškai be teismo atstovų. Užpuolikų buvo visa gauja. Jų vadą suėmė, o kitų dar jieško.

UŽSIENYJ

Pasikėsinimas ant Italilijos karaliaus.

Rymas, 14 kovo. — Karalius ir karalienė važiavo gatve Via Lata išklausyti mišių Panteone. Tą dieną suėjo sukaktuvės nuo gimimo dienos nužudytojo dabartinio karaliaus tėvo. Staiga tulas Antonio Dalba, dar visai jaunas, vos 21 metų vaikinas paleido tris kulkas. Viena kulka pataikė į generolą Giovani Lang, kuris yra vadu karališkos sargybos. Jisai yra lengvai sužeistas. Taip pat lengvai sužeistas arklys. Karalius ir karalienė likosi sveiki. Jie sau nuvažiavo ir išklausė mišių.

Subėgusi minia norėjo susidraskyti šovika, bet policija jį tuoj suareštavo. Jisai pasisakė tai daręs liuosa savo valia, prie jokios organizacijos nepriklausęs. Savo pažiūromis esąs anarchistas. Jisai užganėdintas savo darbu, nes norėjo atkeršyti karaliui už netikusį visuomenės surėdymą.

Popiežiaus žodžiai.

Kada popiežiaus sekretorius, kardinolas Merry del Val, pranešė Pijui X apie pasikėsinimą, tuomet popiežius pasakė: "Tai pasekmės bedieviškų laikų".

Prašo amnistijos.

Nors Francūzijos valdžia pirmeiviška, betgi darbininkų partijos žmones labai mėgsta sodinti į kalėjimus. Ypatingai daug sėdi kalėjimuose žmonių, kurie priešingi kariumenės užlaikymui ir agituoja toje pakraipoje. Tie žmonės vadinasi antimilitaristai. Neseniai Paryžiuj atsibuvo žymių mokslo vyrų ir literatorių susirinkimas, kame buvo nutarta kreipties prie ministerių pirmininko Poincare ir prašyti paleisti visus politiškuosius iš kalėjimų.

Kova su džiova.

Rymas, 15 kovo. — Atsibuvo tarptautiškas kongresas kovai su džiova. Dalyvavo visų kraštų atstovai, kur tik yra panašios draugijos.

Vokietijos kalnakasių unijos.

Dadar, kada kįla Vokietijos kalnakasių streikas, įdomu žinoti apie darbininkų spėkas. Didelė dauguma kalnakasių yra susivienijus į unijas, bet tos unijos nevienodos. Yra socijalistiška unija ir katalikiška. Dabar su katalikiškais darbininkais yra daug vargo, nes jų vadovai atkalbinėja juos nuo kovos. Kad supratus, kokią spėką turi abidvi unijos, gana bus pasakius, kad 1911 metais socijalistiška unija turėjo įeigų 2.322.003 markes, o krikščioniška tik per pusę tiek.

Vokietijos mainierių streikas.

Berlynas, 15 kovo. — Streikierių skaičius pasiekė trečdalį milijono. Išvisur praneša apie streikierių susirėmimus su policija ir kariumene. Trįs pulkai pėstininkų su kanuolėmis ir 4 eskadronai kavalerijos buvo pasiųsti į streiko apimtas vietas. Iš tų vietų policija praneša, kad neturi spėkos nuramint žmones. Lamborne apšauktas karės stovis, kur būvo didžiausiai susirėmimų.

Kad apsaugojus skebus nuo užpuolimo, juos veža į mainas uždarytuose vežimuose.

Austrijos mainieriai rengiasi į streiką.

Viena, 15 kovo. — Nekuriose Čekijos mainose streikas jau prasidėjo. Sakoma, kad jisai gali išsiplatint po visą Austriją.

Tokiu būdu męs matome pakilus baisų, beveik tarptautišką, kalnakasių streiką.

Anglijoje.

Londonas, 16 kovo. — Anglijos mainierių streikas tęsiasi. Žmonių, kurie likosi be darbo, jau yra apie keturi milijonai. Valdžia rūpinasi pati užbaigti streiką parlamentiniu keliu, nes visos šalies pramonė ir prekyba visiškai pairo. Tarybos eina po tarybų, bet ligi sutarimo neprieina, nes mainieriai labai drūčiai laikosi. Socijalistų vadas Keir Hardie sako, kad pasaulis dar nėra matęs tokioje tvarkoje besiplėtojančio streiko.

Karalius liepė, kad jo palociuje būtų komažiausia vartojama anglies. Nabagėlis mislija, kad tokiu būdu užgniaužš streiką.

Atsisakė tarnaut.

Paryžius, 14 kovo. — Praneša iš Portugalijos, jog provincijoj Braganza atsisakė tarnaut du batal. 10 pulko. Jie paėmė ginklus ir amuniciją ir perėjo Ispanijos sieną. Jie nori prisidėti prie karaliaus šalininkų.

Republika pavojuje.

Chinijoje senosios tvarkos šalininkai kelia galvą. Iš Pekino praneša, kad generolas Sheng rengiasi su kariumene užpulti Pekiną. Jisai apsiskelbė pats save imperatorium. Yuan-Shi-Kai išsiuntė republikonišką kariumenę. Jeigu tam generolui pavyktų sumušti republikos kariumenę, tuomet Chinijoj prasidėtų juodosios dienos.

Mančujiečių princai paveda visus savo didžiuosius turtus revoliucijos nuslopinimui. Mongolija atsisakė prisidėti prie republikos.

Visi ginkluojasi.

Christiania, 15 kovo. Mažoji Norvegija rūpinasi padidinti savo karišką galybę. Norima statyti tvirtovės jūros pakraščiu ir taisyti karės laivai. Karalius ir valdančios klesos agituoja už apsiginklavimą. Jie sako, kad ateityje gali kilti didelė karė ant jūros ties pat Norvegijos krantais. Taigi reikalinga yra išanksto apsiginkluoti.

Darbininkai yra tam priešingi. Jie sako, kad niekas nenori ant norvegų užpulti.

Karė.

Turkų kariumenės vadas praneša apie didelį mūšį ties Tobruk, kuriame būk žuvo apie 2000 žmonių. Nuostoliai iš abiejų pusių lygųs. Žuvo daug moterų, kurios nešė amuniciją.

Iš Rymo praneša apie mūšį ties Fojat, kur susirėmė arabai su italais. Kovos lauke likosi 1000 žmonių. Arabai gynęsi labai smarkiai, bet išlaikyti negalėję.

RUSIJOJ

Ir juodąją Dūmą cenzūruoja.

1909 metais buvo išleistas įstatymas, kuris leidžia siuntinėti Dūmos bibliotekon visus be skirtumo užsienio laikraščius, nors juos rusų valdžia ir draustų skaityti. Bet įstatymas tesiliko ant popieros: kas valdžiai nepatinka, tai užtepa juodais dažais ir atliktas kriukis. Bet dabar ir visai nesiuntinėja slaptų rusiškų revoliucijonierių laikraščių, kurie eina Paryžiuj ir Šveicarijoj. Negana to. Liovėsi siuntinėję vokiečių darbininkų dienraštį "Vorwoerts" ir Paryžiaus "l'Humanite", kurie labai aštriai rašo prieš rusų valdžią.

Jeigu jau bijomasi, kad Dūmos dešinieji neužsikrėstų svajonėmis, turbūt, valdžiai jau visai riestai.

Naftos trustas.

Baku miesto naftos magnatai kalti valdžiai už arendas 15 milijonų rublių. Vargšai sakosi esą taip subiednėję, kad negalį užsimokėti tos skolos. Valdžia rūpinasi suvargusių pramonininkų padėjimu. Vietoj 100% bausmės už skolas reikės mokėti tik 10%.

Po teisybei gi naftos kompanijų akcijos labai augštai pakilusios ir rodo, kad reikalai labai puikiai sekasi.

15.225 elgetos.

Saratovo gubernijoj apskaityta, kiek valstiečių išpardavė savo laukus nuo vasaros 1911 metų iki sausio 1912 m. Pasirodo, žemes pardavusiųjų skaičius siekia 15.225 ypatų. Tie valstiečiai likosi be pastogės ir duonos kąsnio. Badas juos privarė prie didžiausio skurdo.

Fabrikose jie vietas vargiai begaus, nes ten ir daugybės bedarbių. Ir liekasi eiti po kaimus šunų lodint, bet kas sušelps duona, kadir jos pačios nebėra.

Badaujančių skaičius Saratovo gub. skaitoma į 188.000. Tai 20% visų gubernijos žmonių.

Baisios naujienos!

Putilovo dirbtuvė.

Peterburge yra gana daug milžiniškų fabrikų, kurie pridera valdžiai. Didžiuma jų dirba karei reikalingus dalykus.

Viena iš didžiausių dirbtuvių tai Putilovo dirbtuvė, kur dirba per 10.000 žmonių. Dabar tenais kilo streikas. Tarp kitų reikalavimų yra ir reikalavimas leisti organizuotis. Bet šiaip reikalavimai nelabai dideli. Išpradžių atpratusi nuo streikų administracija norėjo gązdinimais atbauginti darbininkus. Bet iš to nieko neišėjo. Tuomet didžiumą reikalavimų išpildė. Dabar nekurie jau sugrįžo darban, nekurie tyčia dirba taip pamaži, kad savo darbu dar daugiau įpykina ponus, nekurie dar streikuoja. Juodoji ir geltonoji spauda pliauškia visokius niekus. Leidžia paskalas, kad darbininkus esą papirkę svetimtaučiai, kad sumažinus Rusijos karišką galybę.

Ką jau ją mažinti, kad ir taip pirmas kaimynas sukultų.

Nesveikas policijos majoras.

Vilniaus gubernijos daktariška taryba pripažino Vilniaus policmeisterį menkapročiu. Taryba išsitarė, kad toksai nesveikas vyras negali užimti valdiškos vietos. Dar nėra žinios, ar tą pusprotį atstatys, ar ne, bet kas surašys ant jaučio odos visus jo prasižengimus prieš žmonių gerovę.

O kiek tokių puspročių satrapauja visoj Rusijoj?

Maskvos ūgis.

Šių metų pradžioj suskaityta, kiek žmonių gyvena Maskvoje ir apielinkėse. Pasirodo, jog 1,775,583. Nedaug ko trūksta iki 2 milijonų. Per paskutinius penkis metus vidutiniškas priaugimas 3.1%. Sakoma, kad Peterburgas auga ne taip smarkiai, kaip Maskva. Mat, Maskva—tai Rusijos vidurys, kurios pramonės išdirbiniai gaminama visai vidurinei Rusijai.

Prieš Dūmos rinkimus.

Peterburgo socijaldemokratai tariasi išstatyti savo kandidatus ateinančio rudens rinkimuose. Laikraščiui "Novy Mir" praneša, būk tame klausime visos s.-d. frakcijos eis išvien ir išleis bendrą priešrenkamąjį paaiškinimą. Peterburgas renka 6 atstovus. Iš jųjų 3 išrenka patįs turtingieji sluoksniai. Kitus tris išrenka vidutiniai miestiečių sluoksniai. Kaip ir tinka vidurio žmonėms, jie daugiausia išrenka liberalus. Iš jų, lyginai kaip iš ožio, nei pieno, nei vilnų! Bet tarp tų miestiečių yra gana daug vargdienių ir tikrų darbininkų. Jeigu jie visi būtų gerai suorganizuoti, tai dar galima būtų pravest socijaldemokratą. Per Peterburgo rinkimus 1909 metais garsus advokatas Sokolovas gavo net 19% balsų.

Pamišęs vyskupas.

Vitebsko rusų vyskupas Nikodim pranešė visiems popams, cerkvinėms mokykloms ir šiaip jau visoms dvasiškoms įstaigoms, kad šiukštu nieko nedrįstų pirkti žydų krautuvėse nei popieros, nei aluvėlių, nei juodylos.

Jei kas tokio paliepimo nepaklausytų, tai gaus ne tik pipirų, bet ir išguis iš vietos.

Vilkai ant miesto užpuolė.

Igumeno miestą (Minsko gub.) užpuolė vilkai. Bėgiodami miesto gatvėmis, staugė ir užpuldinėjo žmones ir gyvulius. Žmonės iš baimės nežinojo kur dėtis. Pagaliaus vilkus užpuolė policijos būrys su šautuvais ir visus išvaikė.

10 mėnesių miega.

Jekaterinoslave tulam Moisenko, kurį kaltina plėšime, perskaitė apkaltinimo aktą, kuriame surašyti visi jo prasižengimai. Po įspūdžiu to skaitymo Moisenko apalpo ir... užmigo. Dabar jau eina 10 mėnuo, o jis vis miega. Ligonį perkėlė iš kalėjimo ligonbutin. Valgydina jį tam tikrais prietaisais.

LIETUVOJ

TĖVYNĖS GARSAI.

Kodėl "Visuomenė" žuvo.

Mums praneša iš Vilniaus, kad socijaldemokratiška "Visuomenė" todėl turėjo sustot ėjusi, kad buvo pranešta, jog kožnas jos numeris visvien bus konfiskuojamas. Cenzūra, žandarų įsiutinta, pradėjo kabinėtis dėl kiekvieno žodžio. Dėl pinigų dar laikraštis būtų buvę galima leist.

Naujas laikraštis Šiauliuose.

Jau gauta koncesija ir pradės išeidinėti naujas populiariškas savaitinis laikraštis "Šiaulių Balsas". Aplink laikraščio bus susispietusios visos geriausios spėkos.

Keista reklama.

Klerikališkuose laikraščiuose tilpo apgarsinimas apie išėjimą "Vaivorykštės". Bet labai keistai skamba berybis to laikraščio afišavimasis. Jam būk prisižadėjęs bendradarbiauti K. Jasiukaitis, bet ne paprastas Jasiukaitis, o koks tai "italų" rašytojas, paskui vėl "vokiečių rašytojas" J. Šiaulys (?!), "anglų" rašytojas p. Jurgelionis ir t.t. Tai prie ko priveda keistos pretenzijos. Nepažiūrėjo nei taip brangios jiems tautystės ir pridirbo francūzų, anglų ir vokiečių... p. Gabrys figuruoja kaipo... profesorius!

Ginčai.

Dėlei telegramos, kurią nusiuntė Nočios ir Rodunios lietuviai popiežiui, kįla dideli barniai tarp viltininkų ir lenkų atgaleivių. Lietuviai ir lenkai pirmeiviai gana sutaria ir dideliu ginčų neužveda. Vieni dėl kitų Lietuvoje išsitenka. Lenkai ypač užmetinėja viltininkams, kad telegrama buvo siųsta ne per vyskupiją, bet per Peterburgą.

"Viltis" rašo, kad tądviejų parapijų lietuviai buvę nusiuntę savo žmones net Peterburgan pas ministerį.

"Žiburys" dar gyvas.

Nors ir uždarė valdžia "Žiburį", bet visos jo įstaigos, visi skyriai, kaip gyvavo, taip ir tebegyvuoja. "Vilties" (N19) aprašoma "Žiburio" progimnazijos vakarėlis, kuris didžiai išgiriamas.

O pons Širvydas savo organe sako, kad Lietuvos namai dega. Teisybė, vienas kokio tai prabaščiaus kluonas nusvilo, bet tai buvo per... revoliuciją.

O p. Tumas skaito ir skaito!

Tasai lietuviškas Jonas Krikštytojas, kuris krikštijo visus šiaudadūšius, kad drožia tai drožia iš vieno Lietuvos kampo į kitą. Jo profesija—juodinti amerikiečius. Net "Katalikas" supyko!

Antra "afiera".

"Lietuvos" koresp. praneša iš Vilniaus, kad antrasis "Vilties" redaktorius ketinąs atsisakyti nuo vietos, nes esąs suvaržytas. Kaipo kunigas, privaląs klausyti vyriausybės, o čia reikia taip imti nagan Vilniaus Michalkevičių!

Ar tai jau tasai kunigėlis negalėtų palaukti, kad jį atstatytų, kaip užpernai p. Tumą. Tuomet būtų nauja "afiera" ir "nukentėjęs" galėtų drąsiai važiuoti aukų rinkti.

SPAUDOS BALSAI

Trumparegiai žmonės mena, kad visi be skirtumo Amerikos lietuvių laikraščiai užstoja darbininkus. Bet tai viena iš klaidingiausių nuomonių. Teisybė, jie užstoja kapitalą gana atsargiai, bet dėlto tasai darbas dar kenksmingesnis. Mes jau nurodėme, kad "K."patalpino Roosevelto portretą su parašu: "Visuomenė trokšta jį matyti šios šalies prezidentu." Dabar gi N-ry 11 "Kataliko rašoma:

"Rooseveltas aiškiai apreiškė, jog nusprendęs būti kandidatu į prezidentus, kadangi daugybė Amerikos žymesniųjų vyrų to pas jį reikalavo...

Paklaustas apie to viso pasekmes, atsakė, jogei savo tikslą tikįs atsiekti betarpiškuoju rinkimu...

P-as Roosevelt liksiąs prezidentu, jei to norėsianti tauta".

Kadangi "Katalikas" nei per pusę lūpų tai nenupeikia, aišku, jog jisai bernauja kapitalui. Ar jisai gaus už tai atnagradijimą tiktai dangaus karalystėj?...

Taip, taip, ponučiai! Dora, dora ir dar kartą dora, o gale liežuvio agitacija už lupikus.

Nusinuodijo jaunas rašytojas, Baltakys Raitelis. Kaip ir daugelis žmonių, jisai nemokėjo prisitaikinti prie mūsų dienų aplinkybių. Bet "V. Liet." ir į numirėlius akmenis laido:

"Mums rodosi, kad nusižudymo priežastis buvo—netvirtumas valios ir užsikrėtimas dabar Rusijoje esančia moderniška jaunuomenės liga: et, argi verta gyvent!..."

Supraskite: žudosi tik rusų vėjavaikiai-revoliucijonieriai, nesubrendėliai. Tai išmintis, pasemta iš p. Vidūno raštų!

Bet yra Rusijoj liga, kuri, kaip epidemija, siaučia po kiekvienos nenusisekusios revoliucijos. Tai kailio mainymas, kada vėjas į kitą pusę pradeda krypti. Bet rąstą savo akyse ar tai galima matyti!

Airijos darbininkai.

Kaip tik užvedi kalbą apie airius, pirmeiviškas lietuvis tik be vilties pamoja ranka. Taip, rodosi, ir sako: "iš ko iš ko, bet jau iš airių nieko nebus gero, tai paklusniausios iš visų avelių". Taip ligšiol ir buvo: pas visus airius buvo viena partija. Tosios partijos programa, tai kunigo žodžiai.

Bet mainosi laikai, mainosi žmonės ir smegenįs jų pradeda geriau dirbti.

Ant "Žaliosios salos" prasidėjo stebūklai. Tie stebūklai prasidėjo nuo streikų. Pereitais metais buvo kilę trįs didžiuliai streikai: Dublino ir Belfasto uostų darbininkų, plieno darbininkų Wexford'e ir geležinkeliečių. Po tų streikų darbininkų ūpas pradėjo kilti, pradėta rišties į unijas ir glausties į politikos partiją. Tatai ypač pradėta daryti dėlto, kad streikai nelaimėta dėlei geros organizacijos trūkumo.

Bet toj valandoj, kada prasidėjo spietimasis į partiją ir unijas, subruzdo dvasiški ganytojai darbuoties už kapitalistų reikalus. Visi vyskupai išleido savo ganytojiškas gromatas, kaip tai buvo 1905-6 metais ir Lietuvoje. (Tik atsiminkime Seinų judošiaus Antanavičiaus aplinkraštį). Ten jie riebiai aprašė peklos smalą, socijalistų niekšystę ir kapitalistų gerą širdį.

Airijos vyskupų perdėtinis kardinolas Loque rašo: "streikų liga, kuri pereitais metais apsireiškė, turi atkreipti didžiausią atydą. Streikai visuomet pramina socijalizmui takus. Streikus vedė Anglijos unijistai, jau persigėrę socijalizmo dvasia, taigi jie ir guldo galvą už socijalistišką partiją. Tankiai streikas yra neišvengiamas, bet kadangi iš jo seka socijalizmo doktrina, tai męs, kunigai, su tuomi turime kovoti kuoatkakliausia".

Ir kunigai ėmėsi už darbo. Visur sakomi pamokslai, leidžiamos knygelės, laikraščiai. Ypač didelis karas kilęs Belfaste ir apielinkėse, didžiausios pramonijos vietoj. Visuose didesniuose miestuose sutvertos darbininkiškos organizacijos.

Atmetė taiką.

Pernai buvo plačiai kalbama apie įvykusią taiką tarp Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Francūzijos. Taftas, kaip ir Rooseveltas, gyrėsi įvykdysiąs visasvietinę taiką ir karės išnyksiančios.

Publika džiaugėsi, nes karių baisumą ir nereikalingumą visi neidijotai supranta.

Pasiliko Jungtinių Valstijų senatui užtvirtinti taikos sutartį. Šiomis dienomis jis svarstė ir nutarė, jog tokia sutartis, pagal kurią negalėtų įvykt karė tarp trijų valstybių, nėra gera. Senatas išbrėžė visus svarbiausius sutarties paragrafus ir paliko joje tokius, kad taikos sutartis liko tik skuduru, leidžiančiu bile kada pradėt karę.

Ta senato sudarkytoji sutartis bus perduota prezidentu Anglijai ir Francūzijai. Nėra mažiausios abejonės, kad tos dvi valstybi įsižeis ir supras, kad Jungtinės Valstijos vaikiškai su jomis žaidžia...

Taigi iš garsintosios pasaulio taikos Jungtinių Valstijų senatas sutvėrė neužsitikėjimą vienos valstybės kita. Ir po senovei kiekviena valstybė ginkluojasi kuosparčiausiai, kad išeit į karę su kitom. Anglija pasiskubino užsakyt tokį karišką laivą, kokio pasaulyj dar nėra buvę. Erancūzija sparčiai darbuojasi orlaivių įvedimu. Jau išrasti tokie orlaiviai, kurie galės pasiimt ir kanuolę, ne tik sprogstančias medegas.

Nusidėvėjusi Amerika iš senatorių ir kitų ponų dėkos turės atrast išeigą, kad panaikinus karišką prisirengimą, nes netoli visi gyventojai yra priešingi karei ir reikalauja taikos ne tik su Anglija ir Francūzija, o ir su visom kitom valstybėm.

M. Statkus.

C. Flamarion.

Vasario pabaigoje suėjo lygiai 70 metų nuo gimimo dienos didžiausio astronomijos populiarizatoriaus, Camillo Flamariono. Lietuviška publika apie jį maž težino. Vienas mažutis veikalėlis "Stella" tėra išverstas. Tuo tarpu, tokis populiariškas astronomijos rankvedis, kaip l'Astronomie populaire" nei nemanoma išversti.

C. Flamarioną tėvai leido į kunigus. 1858 m. pabėgo iš seminarijos ir pastojo į Paryžiaus observatoriją. Pirmasai jo veikalas parašytas, turint vos 20 metų, tai "Pasaulių daugskaitlybė", kame jisai karštai prirodinėja, kad ir kitos planetos esą apgyventos. 1868 m. pradeda ant orlaivių tardyti atmosferą ir parašo knygą "Oro kelionės".

Bet Flamarionas netik mokslo vyras, tardantis pasaulių kūnus, bet ir svajotojas. Savo romanuose, jisai gina dievystės ideją, vėlės nemirtinumą. Bet jo mokslo veikalai neužkrėsti svajonėmis. Nors, tiesą pasakius, tosios jo svajonės labai prakilnios, nes jisai baisiai neužkenčia davatkiškumo, karių. Viename savo veikalų C. Flamarionas rašo: "žiūrėdami į didžius padangės vaizdus, męs užvismažiausia esame palinkę prie blogų darbų ir negalime suprasti, kaip tai protingi sutvėrimai gali taip vieni antrus žudyti dėlei religijų, ar tautos skirtumo. Baisios pjovynės, tiek kartų savo krauju aplaisčiusios žemę, išsirodo mums tomis valandomis juo šlykštesnės, juo žiauresnės".

Mums reikėtų pasirūpint išversti bent jo populiariškąją astronomiją.

Už save ir kitus.

Lawrence'o audėjai padarė streiką, kad iškovojus sau nors kiek žmoniškesnes algas. Per devynes savaites jie vedė sunkią kovą, kurioj prisiėjo keletui kristi nuo valdžios durtuvų ir kulkų, šimtai liko sužeista ir skurdą, šaltį ir badą reikėjo kęsti. Vienok Lawrence'o audėjai pasirodė drąsiais savo reikale. Ir jie streiką laimėjo. Jau siūloma net nuo 5-25% proc. suviršum, kad tik grįžtų jie dirbt. Taip sakant, Lawrence'o audėjai iškovojo sau geresnes algas.

Bet jų kova buvo vedama ne tik už save, o ir už kitus. Visuose Naujosios Anglijos miestuose pakelta liko audėjų alga mažiausiai ant 5 procentų. Tuluose miestuose net 10 ir 12 procentas pridėtas. Garsinama, kad apie 300,000 audėjų gaus didesnes algas, o jau 250,000 audėjų gauna. Vis tai iš dėkos Lawrence'o audėjų streiko.

Tiesa, męs šelpėme streikierius, bet ne visi. Galima tvirtint, kad didžioji dalis audėjų iš kitų miestų nerėmė streiko. Ir ką jie dabar pasakys, kada jiems algos liko padidintos? Tas padidinimas liko nupirktas Lawrence'o audėjų vargu, ašaromis, skausmu, gyvastimis, badu ir šalčiu. Ar gali pasilikt su ramia sąžine tas, kuriam jau alga liko pakelta, o jis nerėmė Lawrence'o streikierių? Ar nepriverstas iš gėdos parausti yra tas, kuris net trukdė aukų rinkimą.

Ir ne vien tik į audėjus tai tariama. Lawrence'o streikas privertė ir kitų išdirbysčių savininkus pasirūpint apie darbininkų algas. Jau iš Fall River pranešama, kad ten geležies dirbtuvės darbininkams likusios padidintos algos.

Be to, visokių išdirbysčių darbdaviai dabar randasi nusiminime ir bijo, kad nepakeltume prieš juos kovos. Jie nesitiki jos išlaimėt, nes Lawrence'o audėjai parodė, kad darbdaviai yra persilpni kovot prieš darbininkus ir padrąsino proletarijatą prie reikalavimo savo tiesų.

A. Balsis.

Mūsų rašybos reikalai.

Jau seniai tvarkosi, bet jokiu būdu negali susitvarkyti ta mūsų rašyba. Juo toliau, juo daugiau randasi įvairiausių reformatorių. Jau nekalbant apie skaitančiąją publiką, bet ir rašantieji į laikraščius nežino, kuria čia gramatika besivaduoti, keno nurodymus sekti.

Ligišiol bent mūsų literatiškosios kalbos pamatas buvo suvalkiečių tarmė. Tai visiškai normališkas dalykas. Padėjus pamatan šitą tarmę, reikėjo patobulinti ji visų kitų tarmių ypatybėmis. Tuomet jau nebūtų likusi "suvalkietiška" kalba, bet normališkai išsiplėtojusi literatiška kalba, harmoniškai aprėpusi žemaičių, anykštėnų ir prūsų-lietuviškos tarmės ypatybes. Taip bent į kalbos dalykus žiūrėta paties J. Jablonskio, tokios taktikos prisilaikyta V. Kudirkos ir "Varpo", tokia mintis išreikšta "Vilniaus Žiniose", kuomet tas dienraštis pradėjo eiti 1904 metais, taip, pagaliaus, rašyta "Liet. Ūkininke" 1906 metais, kuomet kalbos dalykų jame prižiūrėjo J. Jablonskis. Tai buvo visiškai teisinga pažiūra, nes atmesta revoliucijos, o priimta evoliucijos principas, nustatant literatiškos kalbos taisykles.

Bet nuo 1907-8 metų prasideda kripsnys į kitą pusę, teisingiau sakant, į kelias net puses. Atsikartoja istorija tosios sakmės, kur lydeka traukia į vandenį, vėžys šliaužia atbulas, o gulbė skrenda į dausas. Centrališka vieta, iš kur pūtė reformų vėjas, buvo "Viltis". Aš labai tolimas nuo to, kad neatiduoti "Vilčiai" priderančios garbės. Nėra abejonės, tasai laikraštis turi didelius nuopelnus dėl mūsų kalbos. Jisai pirmas rimtai ir palengvėliu atvėrė tąją turtų skrynią, kurioje sudėta žemaičių, anykštėnų ir dzūkų tarmių brangenybės. Bet labai greitai "Viltis", kaip tai sako: iš didelio rašto išėjo į kraštą. Pradėjo versti visas prigijusias ir niekuo nenusidėjusias sintaksio formas. Kaip anuomet nekurie trumparegiai suvalkiečiai neapkentė "kaunietiškumų" tiktai dėlto, kad tai kaunietiška, taip dabar daro ir daugelis viltininkų, tiktai atbulai. Kaipo pasekmė tų stačių ir ūmių permainų josios (t.y. "Vilties") rašyboje atsirado koks-tai kanceliariškumas arba, anot Jurgelionio, nusitolinimas nuo šnekamosios kalbos. Tai įtekmei pasidavė ir J. Jablonskis. Vienok nuopelnai J. Jablonskio dėl mūsų literatiškos kalbos labai dideli. Bet dabar jisai užsikrėtė kokia-tai aristokratiška liga, kaip tai buvo su kun. K. Jauniumi. Ardo nusistovėjusius pamatus, išimtinai įsimylėjęs į vieną-dvi tarmi, neteko lygsvarybės ir... pradeda nustoti atsakomybės jausmo. Kitu kuom sunku išaiškinti jo žodžiai sintaksio prakalboje, kur sakoma, kad jo vadovėlis... naudos nepadarys.

Paskui dar pas J. Jabl. atsirado kokia tai seno žmogaus ypatybė: pervis pamylėti žodžiai (pvz. "tuo tarpu" etc.).

Tiek apie viltininkus. Vistik jųjų nepastovumas neturėtų nustelbti "Vilties" nuopelnų. Bet aklai sekti "Vilties" ir J. Jablonskio rašyba dabar jau negalima.

Kaipo pasekmė tų klajojimų, pradėjo atgimti kai-kurie Jauniaus, visai jau netikę, principai. Už juos agituoja K. Būga ir... p. Širvydas. Tokios "reformos" verčia kai kada nekantraujančius žmones visai pamoti ranka ant tikrai geistinų reformų ir privaisina galybes mažų reformatoriukų. Be atgijusių Jauniaus šalininkų yra dar... p. Vidūnas iš Tilžės, kuris irgi perša savo rašybą ir vadinamas kalbos žinovu. O kur p. Jurgelionis, specialistas visose žinijos šakose, kur dar "Aušrinės" principai su baisiausiu kanceliariškumu, kur dar p. Dambrauskas etc., tikrai gali susimaišyti pėdos. Didžiuma iš jų labai gerai žino, kad jų "reformos" vėju, remtos, bet... pranašauja ir gana.

Teisingiausio kelio prisilaiko Seinų "Šaltinis" ir "Liet. Žinios" ir kai-kurie amerikiniai laikraščiai. Teisybė, jie neturi "Vilties" nuopelnų, kuriai visuomet rūpėjo kalbos reikalai, bet... neturi ir jos ydų. Be abejonės, ir čia ne visa kas tvarkoj, bet, reikia žinoti, kad kalbos dalykai gali tik išlėto tvarkyties.

L. Prūseika.

L. ANDREJEV.

TYLĖJIMAS.

Sulietuvino BARABOŠIUS.

I.

Vieną dailią gegužės naktį, lakštingalėms mėnesienoj čiulbant, tėvo Ignato kabinėtan įėjo jo moteris. Ant veido matėsi skausmai, susirūpinimas ir maža lempelė drebėjo jos rankoj. Ji prisiartino prie savo vyro, uždėjo ranką ant jo peties ir patyliai tarė:

—Tėve, eikiva pas Vierutę!

Nepakreipdamas galvos, tėvas Ignatas žiūrėjo per akinius, žiūrėjo ilgai, su atsidėjimu, kolei galop ji numojo ranka ir atsisėdo ant žemos kedės.

—Kokie judu... negailestingu!—kalbėjo ji išlėto ir ant jos malonaus veido pasirodė kentėjimo ir pykčio raukšlės, kurios išrodė taip, tarsi ji savo apsiniaukusiu veidu norėtų parodyti, kaip negailestingi yra žmonės—jos vyras ir duktė.

Tėvas Ignatas, nusišypsojęs, atsikėlė. Padėjo knygą, nusiėmė akinius ir paskendo mintyse. Jo didelė juoda barzda, kurioje matės keletas žilų plaukų, dailiai paskleista, gulėjo ant krūtinės ir nuo gilaus kvėpavimo palengvėle kilnojosi.

—Na, eikiva!—tarė jis.

Olga Stepanovna skubiai atsikėlė ir nedrąsiu balsu meldė jį:

—Tėve, tiktai nebark jos! Tu žinai, kokia ji...

Vieros kambarys buvo ant antrų lubų ir, lipant augštyn, siauri mediniai laiptai lingavo ir stenėjo nuo tėvo Ignato sunkių žingsnių. Jis, būdamas augštas ir sunkus, turėjo palenkti galvą, idant įeidamas neprasimuštų į žemą adveriją, ir piktai susiraukė, kada moters baltas švarkas palietė jo veidą. Jis žinojo, kad iš jo su Viera pasikalbėjimo nebus nieko gero.

—Ko jums reikia?—paklausė Viera, pakeldama nuogą ranką prie akių. Antrą ranką ji laikė ant baltos vasarinės paklodės, į kurią ji labai panašėjo, nes buvo išbalusi, permatoma ir šalta.

—Vierut...—pradėjo motina ir tuojau vėl nutilo.

—Viera!—pratarė į ją tėvas, bandydamas sušvelninti savo sausą ir aštrų balsą.—Viera, sakyk mums, kas tau atsitiko?

Viera tylėjo.

—Viera, ar aš ir tavo motina nėsam užsitarnavę tavo užsitikėjimo? Ar mudu tavęs nemyliva? Ar yra tau kas artimesniu, kaip mudu? Išpasakok mums savo nelaimes, kančias ir, tikėk man, senam, daug patirusiam žmogui, tau paliks lengviau. O mums taipgi. Pažvelgk tik į senutę motina, kaip ji kenčia...

—Vierut...

—Man...—jo sausas balsas užsikirto, tarsi jame kas perlūžo,—man, manai, lengva? Tarytum aš nematau, jog tave kankina kokios tai kančios... bet kokios? Ir aš, tavo tėvas, to nežinau. Ar taip turėtų būt?

Viera tylėjo. Tėvas Ignatas taip nedrąsiai paglostė ranka barzdą, tarsi bijodamas, kad tik pirštai prieš jo paties norą nepradėtų ją pešti, ir tęsė:

—Prieš mano norą tu važiavai į Peterburgą—ar aš tave keikiau? Ar pinigų nedaviau? Arba, sakysim, nebuvau dėl tavęs mandagus? Na, kodėl tu nekalbi? Štai jis, tavo Peterburgas!

Tėvas Ignatas nutilo ir jo vaidentuvėj pradėjo vaizdintis kaž kas didelis, iš granito padarytas, baisus, pilnas nežinomų paojų ir svetimų beširdžiu žmonių. Ir ten jo Viera buvo vienutė, silpna ir ten ją pagadino. Tėvo Ignato sieloj pakilo didelis kerštas ant nesuprantamo, baisenybių pilno miesto ir piktumas ant savo dukters, kuri tyli, taip įtemptai tyli.

—Kam tai kalbėti apie Peterburgą—liūdnai pratarė Viera ir užmerkė akis.—Man viskas gerai. Geriau eikite gulti, nes jau vėlu.

—Vierut!—atsidūsėjo motina.—Užsitikėk man, dukrel!

—Ak, motin!—su neramumu pertraukė ją Viera.

Tėvas Ignatas atsisėdo ant kedės ir prasijuokė.

—Na, tai viskas gerai?—paklausė jis ironiškai.

—Tėve, tu žinai,—Viera atsisėdo ir aštriai tarė,—tu žinai, kad aš jus myliu, tave ir motiną. Bet... na, taip sau, man biskutį nuobudu. Tas greit pereis. Ištikro, geriau eitumėt gulti, aš ir noriu miego. Rytoj pasikalbėsime.

Tėvas Ignatas kėlėsi su tokia didele energija, kad net kedė atsimušė į sieną, ir paėmė moterį už rankos.

—Eikiva!

—Vierut....

—Kad sakau, tai ir eikiva!—suriko jis.—Jeigu ji jau užmiršo Dievą, tai kas jai mudu!... Ką mudu!

Jis beveik per prievartą ištraukė Olgą Stepanovną ir, kada jiedu ėjo laiptais žemyn, ji, pasilikdama jam iš užpakalio, piktai murmėjo:

—U-u! Tai tu, šventikas, padariai ją tokia. Tą būdą ji nuo tavęs įgijo. Ir atsakomybė ant tavęs puola. Ak, aš nelaiminga....

Ji verkė, tankiai mirksėdama akimis, ir, nematydama laiptų, dėjo koją taip, tarsi apačioj būtų bedugnė, į kurią ji norėtų įkristi.

Nuo tos dienos tėvas Ignatas nekalbėjo su savo dukrele, bet ji, rodėsi, neatkreipė į tai atydos. Ji gulėjo savo kambaryj taip pat, kaip ir pirmiau, o kartais vaikštinėjo ir tankiai, labai tankiai, šluostė ranka akis, tarsi jose būtų kas nors įkritę. Bet motina, kuri mėgo juokais ir juokties, jautėsi, kuomet jiedu tylėjo, visiškai nuilsusia, bijojo pati savęs, viską užmiršdavo, ir nežinojo nei ką kalbėti, nei ką daryti. Retkarčiais Viera eidavo pasivaikštinėti. Savaitei praslinkus, ji, kaip paprastai, išėjo vakare pasivaikščioti. Ir nuo to vakaro jos gyvos niekas nebematė, nes ji atsigulė ant gelžkelio rėlių ir traukinys pervažiavo per patį liemenį. Palaidojo ją pats Ignatas. Jo moteris bažnyčioj nebuvo, nes, kaip tik dažinojo apie Vieros mirtį, ją patiko priepuolis, atėmė jai kojas, rankas, kalbą ir, kada čia jau bokšte skambino varpais, ji gulėjo apitamsiam kambaryj ir negalėjo nei pasijudinti. Ji girdėjo, kaip visi išėjo iš bažnyčios, kaip giedojo, ir norėjo pakelti ranką, idant persižegnoti, bet ranka jos nepaklausė; norėjo sakyti: sudiev, Viera—bet liežuvis gulėjo burnoje didelis ir sunkus ir nepajudinamas. Ji buvo taip rami, kad jei būtų kas atydžiau į ją prisižiūrėjęs, tai pamislytų, kad ji tiktai ilsisi arba miega. Tiktai jos akįs buvo praviros. Ant laidotuvių susirinko daug žmonių, pažįstamų ir nepažįstamų, kurie visi apgailestavo Vierą, kad ji mirė tokia baisia mirčia, ir jie jieškojo tėvo Ignato kalboje ir judėjimuose skausmo ženklų. Nei vienas iš jų nemylėjo tėvo Ignato, nes jis su jais apsieidavo žiauriai ir išdidžiai; jis labai nekęsdavo nusidėjėlių ir neatleisdavo jiems, bet pats buvo beširdis ir plėšikas. Ir visiems norėjosi matyti, kaip jis kenčia, sąžinės kankinamas, nes jis dvigubai kaltas už Vieros mirtį: kaipo beširdis tėvas ir netikęs Dievo tarnas, kuris nepajiegia nei savęs išsaugoti nuo nuodėmių. Ir jie visi žingeidžiai žiūrėjo į ji, bet jis, tą jausdamas, mėgino ištiesti savo plačią, spėkų pilną nugarą ir mąstė ne apie Vieros mirtį, bet apie tai, kad tik savęs nepažeminti.

—Beširdis šventikas!—tarė dailydė Karzenovas, pažvelgęs į tėvą Ignatą, kuris nebuvo atidavęs jam penkių rublių už rėmų padirbimą.

Tėvas Ignatas nuėjo iki kapinių tvirtas, tiesus ir toks pat jis sugrįžo. Tiktai prie namo durių jam susilenkė nugara, bet tai galėjo atsitikti ir dėl to, kad beveik visos durįs jam buvo peržemos. Įeidamas vidun, jis negalėjo tuojau pamatyti moters veido, bet kuomet įsižiūrėjo, tai stebėjosi, kad jos veidas taip ramus ir akyse nėra nei vienos ašaros. O ant jos lūpų nesimatė nei pykčio, nei skausmų—jos buvo nebylės ir tylėjo sunkiai, įtemptai, kaip pūkuose įguldytas silpnutis kūnas.

—Na, ką, kaip jauties?—klausė tėvas Ignatas.

Bet lūpos buvo nebylės; akįs irgi tylėjo. Tėvas Ignatas uždėjo ranką ant jos kaktos, ji buvo šalta, drėgna, ir Olga Stepanovna nei kuom neparodė, kad ji būtų jautusi jo palytėjimą. Tėvas Ignatas atitraukė ranką, ir be mirksėjimo žiūrėjo į dvi pilkas, gilias akis, kurios iš didelio įtempimo išrodė juodos, ir jose nebuvo nei pykčio, nei liūdėsio....

—Na, aš eisiu—tarė tėvas Ignatas, kada jau jam paliko šalta ir klaiku.

Jis įėjo svečių kambarin, kuris, kaip visuomet, buvo švarus ir augštas. Kedės stovėjo, it lavonai, apdengti baltomis antklodėmis. Prie vieno lango kabojo atvertomis durelemis tuščias narvelis (klėtka).

—Nastja!—pašaukė tėvas Ignatas; balsas išsirodė esąs labai skurdus ir jam paliko nesmagu, kad tuose tyliuose kambariuose, vos tik po Vieros mirčiai, jis taip dikčiai šūkavo.

—Nastja!—pašaukė bent kiek patyliau—kur kanarėlis.

Tarnaitė, kuriai nuo verksmo sutino nosis ir paliko raudona, lyg burokėlis, aštriai atsakė:

—Žinoma, kur. Išskrido.

—Kam leidai išskristi?—tėvas Ignatas piktai suraukė antakius.

Nastja pradėjo verkti ir, šluostydama su skepetaite akis, šnibždėjo.

—Vėlė... panaitės... Argi galima ją sulaikyti?

Ir tėvui Ignatui rodėsi, kad linksmasai, geltonasai kanarėlis nulenktu snapeliu tikrai buvo Vieros vėlė ir jeigu jis nebūtų išskridęs, tai niekas negalėtų sakyti, kad Viera mirė. Jis, dar labiau supykęs, suriko ant tarnaitės:

—Laukan!—bet kadangi Nastja dar tuojau nėjo, tai jis pridūrė:—kvaila!

(Taliau bus).

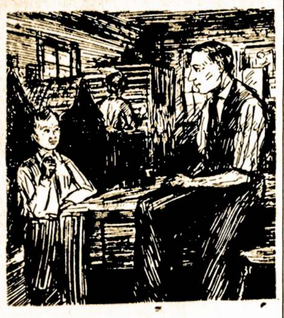

—Man išrodo, tėveli, kad airišiai ir anglai turi daug teisybės, neapkęsdami ateivių. Tie ateiviai tokie kvaili, nieko nemoka, numuša algas.

—Tikras iš tavęs, vaike, užaugs ubagų filosofas! Toliaus savo nosies tu nieko nematai. Gi tokiu būdu ir tave reikėtų išvyti iš Amerikos, nes tu ateivio sūnus.

—Kam mane išvyti. Be ne aš kaltas, kad čia pakliuvau. Tai jau tavo, tėti, kaltė. Ar negalėjai tėviškėj gyvent? Pats sakai, kad ir Amerikoj kapitalistai žmones skriaudžia. O koks gi smagumas amerikonams, kad pas juos kasmetai priplūsta visokių ateivių minios.

—Ar tu žinai, vaike, kad kiekviena tauta yra apėmus svetimą žemę, kad nei viena tauta per amžių amžius negyveno ant vieno ploto. Tave tik, rodosi, škulėj turėjo mokinti, kad seniau Amerikoj gyveno raudonieji indijonai, kurie ir po šiai dienai nėra visai išmirę. Pagal tavo kvailus žodžius, tai šiandien iš Amerikos reikėtų išvyti visus baltuosius ir anglus ir airius ir visas kitas tautas. Neužmiršk, jeigu tave kas bandys sugėdint, kad tu ateivis, žinok kas jam atsakyt.

—Tegul, tėti, čia jau tavo teisybė, bet męs Lietuvoje turime savo amžiną, nuo prabočių įgytą žemę.

—Ir vėl netiesa. Lietuviai atėjo ant Nemuno krantų iš Azijos, taigi jų tėvynė seniau buvo kitokia. Bet tai visai suprantamas daiktas, nes tauta nėra visai koks sustingęs kūnas. Mainosi sąlygos, mainosi būdas, mainosi viskas.

—Bet dabar jau, tėveli, kožna tauta turi savo žemės sklypą.

—Didžiuma tautų turi. Bet aš tik tau kalu į galvą, kad tose vietose, kur dabartinės tautos gyvena, senovėje kiti gyveno. Kur dabartinė Anglija, ten keltai gyveno, didžiumoj dabartinės Vokietijos gyveno slavai, kur dabar rusai, ten visai kitos tautos gyveno, kur dabar baltgudžiai, ten gyveno lietuvių tautos dalis, juotvingiai. Dabartiniai francūzai mažai kuom panašųs į senovės gallus. Ar tai gali kokia nors tauta, kuri pati yra ateivė skriausti kitas tautas?

—Mat, ale lietuviai tamsesni, tėveli!

—O airiai iš žaliosios salos ar šviesesni. Jeigu jau grąžinti, tai pirmiausia reikėtų airių bomus grąžinti. Bet aš taip sakau tiktai dėl palyginimo. Viena tauta turi visuomet kitą tautą mylėti. Nekentimas žmogaus tiktai dėlto, kad jis kitos tautos, tai biauriausias prasižengimas.

—Bet tu man dar nieko nepasakei apie algų numušimą. Sako, kad ateiviai algas numuša.

—Klausyk, ką aš tau pasakysiu: Lawrence'o fabrikantai turi savo agentus visame pasauly ir vilioja išten darbininkus. O paskui, kada audėjai pakelia streiką jie šaukia, kad tai grinderiai! Tarp darbininkų visur yra tamsesnių ir šviesesnių, nors visai ir nebūtų ateivių. Tarp ateivių yra tamsių žmonių, bet jų yra ir tarp ne ateivių. Taigi reikia kovoti ne su ateivyste, bet su tamsumu.

Sceniškas paveikslėlis.

Saliūnas; Spiritas, užlipęs ant kedės, sako pamokslą; vyrų kompanija klauso, apsėdus stalą, kur prikrauta butelių ir pristatyta čerkų.

Spiritas: Mano mieli broliai, čerkos draugai! Ar jums kada-nors yra tekę girdėt Spiritą kalbant? Esu slaunus oratorius, daug-daug slaunesnis už socijalistų Bagočius. Jie prieš mane vienas niekis. Ar esate girdėję Spiritą kalbant?

Vyrų kompanija: Kalbėk, klausom, kalbėk! (Prisipila čerkas iš butelių).

Spiritas. Labai gražiai dėkavoju, kad esate susipratę ir mytite prakalbų klausyties. Jums kalba ne koks-nors Bagočius, bet pats Spiritas!

Vyrų komp.: Lai gyvuoja Spiritas, lai gyvuoja! (Geria).

Spiritas: Lietuviai—malac vyra! Jie visuomet buvo susipratę—ne vien ką perpus, bet ant 56 gradų....

Vyrų komp.: Urra! urra!

Spiritas: Brangųs čerkos draugai! Būkim susipratę, žiūrėkim, išvertę akis! Svietas pilnas vargo, kovokim su vargu! Užliekim vargą dezinfektuojamu skystimu, kad jisai mums nė akyse nebetavaruotų! Būkim, vyrai, susipratę!

Vyrų komp.: Lai gyvuoja Spiritas! Urra!

Spiritas. Jums, be abejonės, bus tekę, vyrai, apie vienybę girdėti! Čia juk buvo persekiojamas ir kankinamas Tumas, kalbėjo jums apie lietuvių vienybę,—o Bagočių taipogi būsit prisiklausę. Tieji socijalistai net perdaug už tą vienybę stoja, jie stačiai šaukia: "Visų kraštų darbininkai, vienykitės!" Šitai, žinoma, perdėta, šitai perplatu!

Vyrų komp.: Perdaug, perdaug!

Spiritas: Aš, Spiritas, jums skelbiu čionai tikrąją vienybę, nė perdaug siaurą, nė perdaug plačią, — tokią vienybę, kuri kaip tik tinka prastam vargdieniui. Klausykit, vyrai! Vienybė—tai yra išganingas daiktas, tai yra nauja laiko evangelija, kuriai lemta proletarus pradžiugint. Džiaugkitės! Jums pats Spiritas liepia linksminties! Kompanijoj yra maloniau stikliukas ištuštint, negu kad vienam kur nors įlindus gerklę perplaut....

Vyrų komp.: Tiesa, šventa tiesa!

Spiritas: Jūs žinot, kad tankiai, kompanijoj besibovijant, galvelė persveria ir žmogus iš sėdynės išvirsta...

Vyrų komp.: Nagi, kur jau! Tat dažnai būna!

Spiritas: Tokį kompaniją už pažasčių paims, tokį rems, kiek pati įmanydama, namo parvedus, kaip tikrą brolį, lovon paguldys....

Vyrų komp.: Lai gyvuoja brolybė, lai gyvuoja!

Spiritas: Mano brangųs! Jūs girdite socijalistus kalbant, kad senasis pasaulis reikia sugriaut, jo pamatai išardyt ir senojoj vietoj įkurt naujas svietas. Klausykit, ką jums Spiritas sako, klausykit Spirito!

Vyrų kompanija: Lai gyvuoja Spiritas!

Spiritas: Kad kas-nors doro padaryti, reikalinga nauja dvasia turėti, reikia nusivilkti senasis Adomas. Tokiu ūpu, kokiu esat,—nieko nepadarysit, — senasis ūpas biaurus, tegul ji galas! Broliai! Reikalinga nauja dvasia, reikalinga tikėt savo spėkoms! Jūsų spėkos yra didelės!

Vyrų komp.: Vivat! Tiesą, Spiritas tiesą sako. (Linksi galvomis).

Spiritas: Tad išgerkit, vyrai, kad savo galybę pajustumėt, savo spėkoms įtikėtumėt ir idealą aiškiau matytumėt! Jūs išsirinkot sunkų kelią, kuriuo eisit ropom-ropodami.

Vyrų komp.: Bačką! Bačką! Kas čia niekis iš tų butelių! Mūsų spėkos yra didelės!

Spiritas: (Trepsi, suka augštai skrybėlę) Urra! Urra!

Gribu-Grabu.

Korespondencijos

Chicago, Ill.

Iš darbininkų gyvenimo. Auštant pavasariui ir darbų daugiaus randasi. Vienur dirbtuvėse padidina darbininkų skaitlių, kiti išvažiuoja ant farmų. Bet bedarbių skaitlius nesimažina, nes iš visur suvažiuoja Chicagon atevių, kurie ieškosi darbo. Kadangi iš šimto atvažiavusių darbininkų vos 30—40 gauna darbo, o likusieji turi laukti keliatą mėnesių, kol pasitaikins prie darbo vieta.

Dabar Chicagoje užstojo tokie laikai, kad jau blogesnių, rodosi, negali būti. Pažvelgę prie dirbtuvių vartų, pamatysime šimtus bedarbių išbliškusiais veidais stovint prie kiekvienos fabrikos vartų. Kada reikalinga kokio darbininko, tai išeina vačmonas, kaip koks pirklys, išsirenka tvirtesnius vyrus, o silpnesniems ir dirbtuvėj nebėra vietos. Kurgi bedingsi su seimyna, neturėdamas uždarbio! Kapitalistai mato, kad tarp darbininkų nėra vienybės, taigi naudojasi tąja proga, kad juos pavergus. Kad išvengus to, męs turime priklausyti prie socijalistų kuopų, prie unijų, visi kaip vienas vyras! Mūsų draugai vokiečiai ir anglai jau išėjo iš tamsybės karalystės. Taip ir męs, lietuviai darbininkai, pameskime senus prietarus, girtuokliavimą ir žengkime pirmyn. Gamtos Sūnus.

Scrantono bažnyčią dinamitavo.

Scrantone 9 d. kovo vakare p. Kuro pasekėjai padėjo dinamitą prie parapijos namo, stovinčio netoli lietuviškos šv. Juozapo bažnyčios. Expliozijai kilus, išteškėjo namų langai, taip-pat bažnyčios ir pobažnytinio sklepo langai.

Namuose buvo prisirinkę ir svetimų žmonių. Niekšams nenusisekė tą judošišką kruviną darbą atlikti, tiktai vargoninkui Černauckui, sėdėjusiam prie lango, pabiro stiklai ant nugaros. Piktadarių dar nesugavo, bet tikimasi, kad juos sugaus greitu laiku. Mat, tą vakarą buvo norėta sueiti bažnyčios globėjų ir kun. Mickevičiaus. Norėta tuomet visus vienu sykiu užmušti ir sugriauti bažnyčią. Girdėjau, kad Scrantono piliečiai kels protestą prieš kun. Kurą, kad jį, kaip galint greičiaus, išgintų iš miesto. Mat, koks mokslas mūsų dvasios vadovų ir kokį vaisių neša.

Eržvilkietis.

Kitas "Laisvės" korespondentas M. Šliakys prie to dar priduria: Kaip paduoda "The Scraton Times", tą vakarą pas bažnyčios sargą Joną Jurkų, gyvenantį ten-pat klebonijoj, buvęs susirinkimas iš Hoduro pusės. Mena, kad dinamitas taikinta ypatoms, ne kaip bažnyčios suvaikinimui. Čia tai jau aršiau, negu Tripolyj turkai su italais mūsų dvasiškija pradeda kovoti.

Grand Rapids, Mich.

Dėlei koresp. N19 "L-vės" p. V. Ž-is prisiuntė kelis pataisymus. Daugiausia, vakarą rengiant, prisidėjo Bizauckas. Lošta 3 veiksmų komedija "Kainas". Per pasilinksminimą T. M. D. buvo tik kalbos ir deklamacijos.

Lewiston, Me.

10 d. kovo per mitingą D. L. K. Gedimino tapo nutarta iš dr-stės iždo paaukaut $15 Lawrence'o streikieriams. Taip-pat perėjus su skrybėle per svetainę suaukauta dar $5.30, kuriuos pasiunčia Centro Komitetui. Po mitingui dr-stės, toj pačioj svetainėj atsibuvo mitingas L.S.S. 105 kuopos. Deklamavo P. Čepas ir P. Čeraška. Pastarasis atlošė monologą "Rusijos kareivis". Atlošė gerai.

K. Vilaniškis.

Nashua, N. H.

Šv. Kazimiero dr-stė buvo nutarusi apvaikščiot savo globėjo vardą 4 d. kovo, bet išgirdus, kad kunigas per pamokslą atideda ant 10 kovo, atmainė savo nutarimą ir nutarė viena diena atšvęst sykiu su bažnyčia. Alaus užsteliavo apie 50 baksų ir padarė apvaikščiojimą. Tas dar nebūt taip keista, bet čia su bažnyčia eina teismas, tai, rodosi, nereiktų jokių draugavimų su ja turėt. Bet nashua'iečiai ten linksta, kur vėjas pučia. Taip-pat buvo atvažiavęs ir p. Ramanauskas iš Lawrence'o. Jisai buvo pirmas tos draugystės įkurėjas. Papasakojo apie visas kliutis, kurias reikėjo pergyvent, o paskui apskritai pasakojo apie organizacijas. Kalba buvo gera. Taip-pat ragino visus amerikiečius išsiimt popieras. Tiktai man labai nepatiko prezidentas Kasparavičius, kuris buvo visai girtas ir jokios tvarkos negalėjo įvest.

S. Z. Daugis.

Norwood, Mass.

12 kovo "Kibirkšties" dr-ja rodė iliustruotus paveikslus. Publikos prisirinko pilna svetainė. Paveikslai didžiumai patiko. Tiktai nekurios moterėlės pabijojo idant greitoji nepagautų, nes kunigėliams su lazda per lašinius užduoda. Velytina minėtai bendrovei tankiau landyti po lietuviškus kampelius, o liet. publikai ramiau užsilaikyti.

Saliamono Vaikas.

Brighton, Mass.

10 d. kovo dievočius Jonkus kaip tik išryto pakliuvo į cypę, nes perdaug buvo išsitraukęs rudžio ir perdaug rodė narsumo. Pradėjo stumdyti moteris ir kelti triukšmą. Burdingieriai, matydami, kad be pagelbos aniolo sargo neapseis, padavė kortams ant jų valios. Ant rytojaus buvo teismas ir vargšą patupdė ant trijų mėnesių.

Kamendorius.

Pittston, Pa.

10 kovo, 2 val. po pietų buvo parapijiečių susirinkimas. Buvo net ir vyskupo pasiuntinys atsiųstas, kad galūtinai ištirt apie kun. Kaupo gaspadoriavimą. Pasiuntinys norėjo išpradžių rodą gauti su vienais komitetais. Komitetai buvo iš kunigo pusės ir iš parapijonų. Bet iš tų derybų nieko neišėjo. Tuomet atėjo į svetainę ir žmonių reikalavimus išklausinėjo. Kun. Kaupas pralaimėjo, nors pasiuntinys labai už jį stojo ir gražumu prašė, kad žmonės jam atleistų, jeigu kuomet nusikalto. Bet žmonės visur pasielgė vienbalsiai. Labai gerai laikėsi moterįs. Jeigu ne moterėlės, galbūti ir būtų įvykęs sutikimas.

Purplis.

Suffield, Canada.

Šitame miestelyje yra tik vienas lietuvis J. Navickas. Jisai yra gelžkelio užveizda. Po juo dirba 6—7 darbininkai ir visi lenkai, galicijonai. Tie vargšai parsidavę tam dėdei su kūnu ir dvasia, nes dienos valandas reikia dirbti kompanijai, o vakare tai už tuos pačius $2.00 dar reikia dirbti dėdės Navicko farmoj. Pastaruoju laiku dirbo vienas lietuvis, bet ant nelaimės, bedirbant pabėgo arkliai ir sutraukė vadeles. Kuomet atėjo mokesties diena, N. primelavo kompanijai būk tas darbininkas skolingas jam $15. Kaipo boso, kompanija jo paklausė ir palaikė $15 ir tik per teismą tas dėdukas turėjo sugrąžinti, nors prieš teismą per visą naktį bažnyčioj meldėsi.

Daugmatęs.

Lincoln, N. H.

19 vas. vienas "Keleivio" skaitytojas sumanė parinkti aukų Lawrence'o streikieriams. Prie jo prisidėjo dar du vyrai ir rinko aukas. Pas šeimynas ir pavienius surinkta buvo $17.95. Iš viso tik trįs lietuviai atsisakė aukauti. Bet visgi suaukauta labai mažai. Kunigui tai nesigaili ir penkių dolerių.

Neprošalį bus paminėjus ir čionykščius lenkus. Tai jau tikri bukapročiai. Jiems visai nerūpi streikierių reikalai.

Raulas.

Athol, Mass.

Kiek pirmiaus gyvavus po L. S. A. charteriu "I-mo apskričio pašelpinio skyriaus" draugystė, 28 d. sausio apsikrikštijo "Lietuvos Sūnų ir Dukterų" dr-ste, atmokėdama kitoms kuopoms prigulinčią dalį pinigų. Kadangi šiton draugystėn susispietę laisvesnių pažiūrų žmonės, tai manoma, kad dr-stei klosis kuogeriausia. Bet visgi yra ir tamsių žmonelių susiraišiusių draugystėn. Tai keletas degtinės ir alučio mylėtojų, karštų katalikų. Jie susitarė atsimesti nuo draugystės. Taip, 10 d. kovo atėjo į susirinkimą du gerai įsitraukę rudžio katalikai ir pradėjo kumščiomis daužyti stalą, reikalaudami atmokėti jiems įmokėtus pinigus. Per juos ir susirinkimą negalima buvo užbaigt.

5 d. kovo L.S.S. 114 kuopa buvo parengus tarptautiškas prakalbas dėl sušelpimo Lawrence'o streikierių. Prakalbos neįvyko iš priežasties uždarymo svetainės ir neatvažiavimo iš Lawrence'o kalbėtojų. Matomai, čia įsimaišė šuo pakastas. Dažinota, kad kas tai telefonavo į Lawrence'ą, būk svetainė sugedo. Tas viskas atlikta rengėjams nežinant.

M. V—kas.

Paterson, N. J.

7 kovo š. m. L. S. S. 65 kuopa surengė prakalbas Lawrence'o streikierių naudai. Kalbėjo Kirtiklis ir E. Kinderis. Streikieriams suaukauta $12.00.

6 kovo L. U. N. K. susirinkimas paskirė iš iždo $10 ir išrinko du draugu parinkti po stubas. Rodosi, surinko 40 dol. Nekurie parapijonai atsisakė duoti ir parodė baisų savo aklumą, nes sakė, kad tai esąs mirtinas griekas.

Šilko audėjai beveik visi buvo isėję ant streiko, kompanija tuoj pakėlė mokestį ir darbininkai grįžo atgal.

Dajariams nereikalavus pakėlė po $1.00 ant savaitės, nes komp. sužinojo, kad ir ten rengiasi streikuoti. Bet jie nėra užganėdinti.

T. Sarapas.

Cleveland, Ohio.

"Draugo" N10 tilpo melalaginga koresp., kurioje pasakyta, kad kun. Alaburda suprovojo P. Šivoką ir Radževičių. Mat, jie buvo pareikalavę atlyginti už darbą, taisant dievnamį. Tuo tarpu yra visai kitaip. Alaburda buvo sutikęs jiems užmokėti, bet kaip jie pabaigė darbą, tai užginčijo ir pasakė, jog gali paaukauti. Tuomet Šiv. padavė teisman ir išlošė nuo Alaburdos $28.80, o atsisakius jam mokėti, atėjo konfiskuoti daiktus ir jau buvo išgabenę ant gonkų piano, kuris vos nesusikūlė. Tuomet tik Alaburda užsimokėjo. Radzevičius apskundė ant $150 ir byla dar neužsibaigus. Bet veikiausia ir jis išlošs. Jau kad nesiseka, tai nesiseka p. Alab. Clevelande. Saliūnininkas Baltrukonis apskundė Alab. dėl parapijos turtų. Ta byla tęsiasi jau keturius metus ir vis kiekvieną kartą Baltrukonis laimėdavo. Ant galo per paskutinį teismą, kuris tęsėsi nuo 4 kovo iki 12 kovo Baltrukonis visai sufiksino Alaburdą. Negelbėjo nei davatkėlių maldos laike teismo.

Alaburda keikia kiekvieną nedėlią "Laisvę", "Kovą" ir "Kel.". 1911 m. kuomet atsibuvo rubsiuvių streikas, Alaburda išvadino lietuvius—streikierius snargliais, kurie Lietuvoj kiaules ganė. Vienok dabar patsai Alaburda trauks Lietuvon prie deglųjų.

Šventakupris.

Grand Rapids, Mich.

Draugystė Lietuvos Sūnų paskyrė Lawrence'o streikieriams 10 dol. Pinigai jau išsiųsti.

J. Dementis.

APIE DARBUS.

Lewiston, Me.

11 d. kovo Lewistono audeklinės dirbtuvės pakėlė mokestį ant dolerio 5c. Turbūt pabijojo streikų, kad neatsitiktų taip, kaip Lawrence'e. Taigi, darbininkai, męs matome, kad šelpdami kitus, draug ir sau iškovojam geresnį būvį. Ir Lewistone visur rinko aukas po dirbtuves ir stubas. Matydami tai fabrikantai ir neprašius pakėlė mokesnį.

K. Vilaniškis.

West Hazleton, Pa.

Darbai eina gerai angliakasyklose, tik neilgai tai tęsis, nes nuo 1 d. balandžio, kaip žmonės sako, bus didelis streikas.

G. Snitcer, A. Meskutis.

Detroit, Mich.

Darbai eina vidutiniškai, ale žmonių be darbo labai daug matyt. Dar tie, ką norėtų dirbt už $1.50, tai dar galėtų gauti darbą. Bet už didesnį užmokestį sunku.

Miniškos Vaikas.

RED. ATSAKYMAI.

G. SNITCER'IUI, A. ALESKUČIUI. Rašant apie darbus, nereikia rašyt apie merginas.

PURPLIUI. Raštas aiškus, bet mintis ne visur aiški.

RAULUI. Pabaiga nesvarbi.

J. GIEDRIUI. Girtybė ir peštynės privatiškuose namuose neverta aprašinėti. Bandykite rašyt apie svarbesnius dalykus.

ŠVENTAKUPRIUI. Paskutinią žinią apleidžiame, nes neištenka N-ry vietos.

A. RAMANAUSKUI. Tą dokumentą nerandame, Matomai suplėšytas.

Juokų kąsneliai.

Ridzikas pasakoja apie Merikos bedzievius.

(Drukavota dzūkiškai).

Merika tai cikra Sodoma ir Gomora, kap šventam rašti rašo. Cik jūs many paklausykit, kū aš jumiem paporysu.

Kap cik aš atvažavau in šitų kontrį, pakliuvau in bedzievių namus. Ir Pondziau šventas atlaisk jiem! Pėtnyčioj valgo mėsų, nedėlioj po abiedai neina bažnyčon, bet visi susėdy čitoja bedzieviškas knygas ir gazietas, o daugiausia "Kovų" ir "Laisvy". Aš dar senon kontrėn girdėjau, kap kunigėlis per naukų iškoneveikdavo tas gazietas. Jis sakydavo, kad kas tas bedzieviškas gazietas skaicis, tas turės smaloj degc per amžus. Na, ir sakykit jūs man, kap tokių gazietų nekeikc! Jos nežūro, ar griekas apie kū rašyc, ar ne griekas, ima ir išdrukavoja. Kap cik išgirdo, kad kur-nor kunigėlis su savo brolio paciu pasibuciuoja arba kū-nors dar padaro, tuoj ir ima pliaukšč. Arba užpernai kokis ty dzievobaimingas kunigas Chicagoj nusivedė šešolikos metų mergaity kamaron, kad padaryc iš jos gerų katoliky, tuoj bedzieviškos gazietos ir pradėjo ambryc. O jau dzievuliau mano, kiek turi kentėc tas šventas Macochas. Jeigu jisai Dzievu ant garbės užmušė savo bedzievy broly ir jo pacių norėjau padaryc dzievotu, tai turėtų žmonės dziaugcis, o ne keikc. Bet merikanckos gazietos bliauna ir bliauna apie ji, o bedzieviai čitoja jas ir šidzina iš dzievobaimingų. Jau dzie negaliu ilgiau kentėc, reiks mufycis in dzievobaimingus žmonis. Vienų rozų nusipirkau bertainukų alaus ir armonikų, sakau, nuramysiu sau širdzy ir jiem užfundzysiu. Ir kū jūs misliat: nedavė nei gerc, nei grąic, o liepė mufycis laukan. Na, aisiu.

Jūsų Juras Ridzikas.

Dr-stė Liet. Taut. Brol. Pašelpos vardu
L. K. Gedemino No. 1
Ant Town of Lake, Chicago, Ill.
ADMINISTRACIJA:
Prezidentas K. K. Strzyneckis,
4903 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vice Prez. St. Ragauskis,
4612 S. Wood st., Chicago, Ill.
Protokolų Rašt. A. A. Poška,
4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų Rašt. F. Yaugel,
4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Iždininkas A. J. Beržynskis,
4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Organo užžiurėtojas A. M. Barčius,
4649 So. Ashland Ave., room 5
Chicago, Ill.

NAMINĖ MOKYKLA
GRAMATIKA angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)..... $1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
NAUJAS BŪDAS mokytis rašyti be mokytojo..... 10c
ARITMETIKA mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS
Box 62, New York City.

KNYGOS.
Visokio turinio lietuviškas, lenkiškas ir rusiškas knygas galima gauti F. Milašausko spaustuvėj. Reikalaudami katalogo prisiųskite už 2c. stampą.
F. Milašauskas,
25 2nd street, So. Boston, Mass.

Akušerka
F. STROPIENE
Pabaigusi kursą Womans Medical College, Baltimore, Md.
Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą įvairiose moterų ligose.
OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

VIETINES ŽINIOS.

Cambridg'iui 12 kovo atsibuvo miesto valdybos rinkimai. Čia demokratai tvirtai stovi, todėl ir šių metų rinkimuose jie sumušė kitas partijas. Demokratų kandidatas buvo praėjusių metų majoras Barry, kuris gavo 7.196 balsus. Republikonų kandidatas ant majoro gavo 4.051 balsą, o socijalistų žymus veikėjas Fitzpatrick gavo vos 252 balsu, net nesmagu pranešti. Tai labai liūdna, kad darbininkai taip siaurai žiūri ir nesupranta savo galybės.

Nors ant tiek, rodosi, Cambridge'iaus žmonės nėra dar nupuolę, nes aludžių nelaiko. Aludės čia yra išnaikintos nuo 1886 metų. Nors kožnais metais yra balsuojama apie aludžių įkurimą, vienok iš to nieko neišeina. Šiemet balsavimo rezultatas toksai: už saliūnus balsavo 4.369, o prieš 6.936, tai yra 2.567 balsai daugiaus prieš aludes. Tikima, kad ta smarvė nebeįsiviešpataus daugiaus Cambridge'iuj.

Gyventojų Cambridge'iui skaitoma į 110.000.

K. Ar. "Ukėsas".

Visoj Amerikoj yra žinoma, kaip kun. Krasnickas mulkina lietuvius. Jo žymesnieji darbai: keiksmas kožną savaitę bažnyčioje ir pravardžiavimas lietuvių visokiais vardais. Bažnyčioj Joną Valantiejų apdraskė, J. Stankevičių sumušė ir sukruvino, kada tasai nunešė kūdikį pakrikštyt, o turėjo tik $2 vietoj reikalaujamų $5. A. Bartkevičia buvo užpultas, kada tasai pažiūrėjo, ar gražiai atrodo bažnyčia ir kunigas norėjo jį iš užpakalio su pagaliu nutrenkti. Kunigas tuomet buvęs girtas. Anestos moterį išvadino paleistuve per pamokslą, užtai kad jam kalėdojant nedavė pinigų. Dėlei to kun. Krasnickas turės stoti prieš teismą 16 balandžio dieną.

Negalėdami ilgiau kentėti, parapijonai nuvažiavo pas kardinolą ir papasakojo visus dalykus. Kardinolas nusistebėjo ir tuojaus atrašė laišką Krasnickui, jog prašalins jį nuo vietos, o gal ir nuo kunigystės.

10 kovo Krasnickas per mišias buvo baisiai nusigandęs. Per pamokslą pradėjo šaukti: "gelbėkite bažnyčią, nes vyskupas nori atimti. Juk jums žinoma, kad aš esu prabaščius nekalto prasidėjimo panelės švenčiausios. Po mišių sklepe bus mitingas. Jeigu žodžiu neįveiksite, povartokite kumščią." Vyrai, matydami, kad tai ne baikos, davė žinią policijai ir per sumą jau bažnyčioj sėdėjo du policistai. Kunigas atsisuko sakyti: "dominus vobiscum", bet, pamatęs policistus, suprato kame dalykas. Todėl greitai sumanė laikyti bažnyčioj mitingą. Bet niekas jam neleido kalbėti.

Ant rytojaus vyrai vėl nuvažiavo pas kardinolą. Jisai būk pasakęs: dabar jau aš viską žinau ir apsidirbsiu su tuo žmogum.

Aldona Giritė.

Pranešimas.

Bostono socijalistiškos organizacijos rengia abelną mitingą paminėjimui kovo mėnesio nuotikių. Mitingas atsibus 24 d. kovo Franklin Union Hall, t. y. toje pačioje svetainėje, kur buvo apvaikščiojimas kruvinojo nedėldienio, kampas Berkeley ir Appleton Sts., Boston, Mass. Pradžia 7 val. vakare. Mitinge dalyvauja sekančios organizacijos: lietuvių, latvių, rusų, žydų ir lenkų. Visų tautų bus ir kalbėtojai. Taipgi dalyvauja latvių du chorai, kurie padainuos keletą darbininkiškų dainų. Todėl malonėkit lietuviai atsilankyti.

Socialistiškų org. konfer.
sekr. V. Paukštys.

17 kovo atsibuvo Bostone L.S.S. 162 kuopos prakalbos Lawrence'o streikierių naudai. Žmonių buvo pusėtinai. Kalbėjo pirmas J. P. Raulinaitis, paskui Grigaliūnas. Deklamavo M. Michelsonienė ir J. Klevas. Ant pabaibos kalbėjo J. Neviackas ir Bagočius. Prakalbos patiko žmonėms. Aukų surinkta pirmu sykiu $12 su centais, antru sykiu irgi buvo renkamos aukos. Nekurie iš prisižadėjusių kalbėtojų sustreikavo... ir todėl buvo kviesta kalbėtojai iš publikos.

Vytauto draugystės komitetas, susidedantis iš B. Stašio ir Balilionio, surinko Lawrence'o streikieriams 10 dol. 65c. Pinigai pasiųsti streikierių komiteto sekretoriui J. Bedard'ui.

Lawrence'o streikieriams V. Kaunas paaukavo 1 dol.

Kurie norit pirkti laivakortes arba pinigus siųsti į Lietuvą atsišaukit į krautuvę:

Tamošaitis ir Yurgeliūnas
233 Broadway, So. Bostone.

Jurgis Urbšaitis moterų ir vyrų kostumeriškas kriaučius, siuva visokias drapanas, taipgi išvalo, prosina, sutaiso ir nudažo. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

Utarninke, 19 kovo, atsibus Birutės Kanklių Choro susirinkimas po No. 376 Broadway, So. Bostone. Prasidės 8 val. vakare. Kviečiami atsilankyti visi, kurie tik nori įstoti į minėtą chorą.

Labdarystės Draugijos susirinkimas atsibus seredoj, 20 kovo, 8 val vakare, po num. 339 Broadway, So. Boston. Kurie nesat pilnai užsimokėję, tai pasiskubinkit, nes tuoj bus daroma atskaita.

So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugija rengia iškilmingą balių, kuris atsibus 19 balandžio, 1912 m., gražiausioj svetainėj Odd Fellows Hall, 515 Tremont st., Boston, Mass.

Balius!

Balius Šv. Jurgio draugystės atsibus 19 balandžio (April), 1912 m. Prasidės 1 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakties, svetainėj Roddy Hall, 58 Market street, Brighton, Mass. Bus visokių užkandžių ir skanių gėrimų. Muzikantai Vytauto Beno Brass Orkestra. Užprašom visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mųs linksmaus baliaus.

Komitetas.

CASTLE SQ. TEATRAS

Perstatymai prasideda 2 val. po piet ir 8 val. vakare.
Šią savaitę bus lošiama labai žingeidi komedija
"TRILBY"
Sėdynės geros ir nebrangios.
Tikietus galite gaut po num. 15 Winter St. arba teatre ant pleciaus Castle Sq., Boston, Mass.

Reikalingas kriaučius.

Reikalingas mokantis kriaučius prie kostumeriško vyrų rubų siuvimo, taipgi ir prosyt. Darbas ant visados, užmokestis gera. Malonėkite atsišaukt greitai per laišką arba ypatiškai. Antrašas:
P. Buzevičia,
252 South st., Athol, Mass.

Parsiduoda.

Parsiduoda valgomų daiktų krautuvė (bučernė), kuri randasi lietuviais apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Gera proga pralobti. Atsišaukit į
"Laisvės" Administraciją,
242 Broadway. So. Boston, Mass.

NAUJIENA, KOKIOS DA NEGIRDEJOTE.

Męs varome biznį šiame mieste per 12 metų ir jau ištaisėme tūkstančius namų puikiausiais rakandais, kurie buna gerais 7 ar 8 metus, ir, jei atsitinka parduot, da galima ant jų pelnyt. Kodėl taip? Todėl, kad męs neišmokam tokios didelės randos nuo $7.000 iki $8.000, kaip kiti štorai, ir nelaikom supirkėjų, kuriems išmoka nuo 3 iki 4 tukstančių algos ant metų, taipgi nelaikome manadžerių, nes męs galime tą atlikt patys, kad sumažint išlaidas, iš ko turi pelną mųs kostumieriai. Aš ištaisysiu jųs namą puikiausiais rakandais už $60,00, už kuriuos mokėsite kitam štore $90.00. Ateikite persitikrint, jei netikėtumėte, galiu nuvest į rakandų dirbtuvę, kur pamatysite, jog tokios kainos, kaip pas mane. Klausk ko nori, jei ne tą patį pasakys. Męs pristatome rakandus į namus už 50 mylių nuo Bostono. Kalbame lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Atsilankykite po šiuo numeriu:

B. CANNER
338 W. Broadway, So. Boston, Mass. tarpe E and D sts.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra saulė, planėtos ir komėtos, tai skaitykit knygą
"Pasaulių Ratas"
Su paveiksl. Kaina 25c.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra meilė ir kaip žmonės mylisi,— skaitykit kningą
"Meilės Karštligė"
Kaina 20c.

Reikalavimus ir pinigus adresuokit taip:
J. STROPUS
30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SVEIKI, GERI IR PIGŲS
GĖRIMAI.

Rengiant vestuves, krikštynas, varduves ar šiaip kokius pokilius, visada kreipkitės prie mūsų, o męs jumis aprūpinsim pigiausiais ir geriausiais gėrimais. Mūsų sankrova yra sena ir visiems žinoma. Pas mus gausite tikros rusiškos degtinės ir šimtus kitokių gėrimų, kaip tai **malinówka, wiszniowka ir kitokių. Čia dirba visiems žinomas ir teisingas lietuvis Stanislovas Matchis.** Norėdami susirašyti, galite rašyt lietuviškai. Nuo South station tik 2 minutas ima eiti iki mūsų sąkrovai.

Revere Distilling Co.
579 to 589 Atlantic Ave.
BOSTON, - - MASS.

KNYGOS

gaunamos "Laisvės" spaustuvėj.

ČENSTAKAVO KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su pav.	15c
LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS	15c
MOKSLAS RANKAŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir praeitį pagal delno ruožus ir nago žydėjimą	15c
MEILĖS KARŠTLIGĖ	20c
VADOVAS keliaujantiems į Ameką ir iškeliaujantiems	15c
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI	15c
AR YRA DIEVAS?	25c
GREIČIAUSIAS PAMOKINTOJAS ANGLIŠKOS KALBOS	25c
TĖVYNĖS LAUKUOSE	10c
SOCIJALDEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR REIKALAVIMAI	10c

Taipgi galite gauti įvairiausių laiškams popierų su gražiausiomis kvietkomis ir pasveikinimais. Tuzinas 25c., šimtas 70c., tukstantis 5 dol.

Ką nors užsisakydami visada adresuokit taip:

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

MUZIKOS MOKYKLA

Įsteigta D.L.K. Vytauto Beno. Taigi, kurie mylėtumėte priguleti prie šio beno, meldžiame atsilankyti Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 7 iki 10 valandai vakare į ruimą po num. 339 Broadway, So. Bostone. Męs norime sutaisyti beną iš 40 ypatų, todėl malonėkite prigulėti iš Cambridge, Brightono, Bostono ir So. Bostono. Kiekvieną išmokinsim greitai ir gražiai grąjįt, todėl mylintiems muziką yra geriausia proga čia prigulėti ir išmokti puikiai grąjįt. Širdingai visus užkviečia atsilankyti K.L.K. Vytauto Beno

KOMITETAS.

SENIAUSIAS RUSIŠKAS
DAKTARAS
B. L. BERNARD

Praneša, jog jo offisas prie 195 **Dorchester St.**, So. Boston, Mass., yra atdaras nuo 4 iki 5 val. po piet, o prieš tą ar po to laiko telefonuokite 160 South Boston arba 524 Roxbury. Gyvenimo vieta 19 Gaston St., šale Warren St., Roxbury, Mass,

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA
APTIEKA

Sutaisome Receptus su didžiausia atyda, nežiūrint ar iš Lietuvos atvežti ar Amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulyj vartoja, taipgi visados randasi lietuvis aptiekorius K. ŠIDLAUSKAS.

EDVARDAS DALY
Savininkas
18 Broadway, So. Boston, Mass.
Galit reikalauti ir per laiškus, o męs prisiųsime gyduoles per expresą.

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS
DAKTARAS

Vienatinis mųs tautos Medicinos Profesorius Massachusetts steite. Jau arti 18 metų, kaip aš pasekmingai gydau ir atlieku operacijas. Tėmyk!!! Neik jieškot manę į aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augštyn iš num. 7 Parmenter St. Durys mano ofiso nuteptos baltai, o viršui jų ant lentos didelėm raidėm parašyta "Lenkiškas Daktaras". Offiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN
7 Parmenter St., Boston, Mass.
Telephone Richmond 1967-R.

HARRISON GATVES
DISPENSARE
Jau 20 metų nuo įsteigimo.
229 Harrison Avenue
Arti Broadway, BOSTON, MASS.
Patarimai DYKAI!
Šiokiomis dienomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po piet.
Gydome visokias ligas Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisome DANTIS.
Ateidamas atsinešk šį apgarsinimą.

"DILGĖLĖS"

Budavojančių juokų ir ne kuolais einančių protų laikraštis, su paveikslėliais bei karikaturomis, einąs 7-tus metus.

"DILGĖLĖS" dabar ima iš proto sandėlio ir ne vienus tik juokus (ypač tai dėlto, kad jos dikčiai padidėjo ir viskam turi vietos). Jose telpa šie nuolatiniai skyriai: Amerikos žinios, Žinios iš pasaulio, Korespondencijos iš lietuviškų pūdymų, Iš Lietuvos; Ką šneka Dilgių Kristė su Ildeginiu; Redakcijos pastabos; "MOTERŲ LAIKRAŠTIS" moterų skyrius, vedamas dr. J. T. Baltrušaitienės; "TAUTOS ŽIEDAS" moksleivių skyrius, vedamas stud. Špoko; Laikraštiniai dirvonai; "Laikraštininkas ir Spaustuvininkąs"; Literatura: apysakos, eilės, satyros, juokai; Lietuvių Humoras — originališki juokai; Vietinės Naujienos. Beveik kas 2-am num. da šie skyriai: Navatnas tas svietas — istoriški kurjozai: "Draugija" — iš draugijų gyvenimo; Teisių patarimai; Informacijos biuras (klausimai ir atsakymai), ir tt.

"DILGĖLĖS" rašo apie mokslo, dailės ir filozofijos žiedus, apie meilę, darbininkus, kapitalistus, ponus, visokias valdžias ir paleistuvystes, kooperacijas ir tt. Kaina: **1 dol.** (2 rub.) metams; **60c.** (120 kap.) pusei metų į visas šalis. "Dilgėlės" įkūrė J. Baltrušaitis 1906 m. Dabar jas leidžia kas **2 savaiti** Broliai Baltrušaičiai. Į juos ir adresuokit šiaip:

BALTRUŠAITIS BROS., 2400 Fifth Ave. PITTSBURGH, PA.

SVEIKI IR GERI GERIMAI.

Męs partraukėme Velykoms sveikų ir gerų gėrimų:

Vyno, Koniako, Monopolkos, Geros Degtinės, Alaus, Ėliaus ir visokių kitokių gardžių gėrymų

Męs parduodame daug pigiau negu kiti, nes mųs randa pigesnė. Kurie pirko gėrimus ant Kalėdų, tai jie žino jų gerumą ir pigumą. Tikimės, kad jie atsilankys ir ant Velykų ir savo draugus atsives. Užkviečiame visus atsilankyti po šiuo adresu:

GOLDEN WINE CO.
DAUGUMOS GĖRIMŲ PARDAVĖJAI
352-354 Harrison Ave., BOSTON, MASS.
Telephone 428 Tremont

DIDŽIAUSIAS DARBININKŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KOVA"
LEIDŽIAMAS LIET. SOC. SĄJUNGOS AMERIKOJE

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo ideja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams **$2.00** Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeis tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

Telephone So. Boston. 845 M
DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Telephone Fort Hill 504
ADVOKATAS
ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS
Nelaimes, Skundus, Reikalavimus, Ukėsiškas Popieras, Persiskyrimus ir visokius teismo dalykus.
KALBU RUSIŠKAI IR LATVIŠKAI.
Morris Katzeff
294 Washington St.
Room 738 BOSTON, MASS

J. P. TUINILA
Užlaikom didelę
Krautuvę
Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Šliūbinių Žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius paimam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi **Didelę Sankrovą DRAPANŲ:** Vyrams Siūtus, Overkotus ir Marškinius. Duodam ant bargo ir ant išmokesčio.
822 Washington Street
BOSTON, MASS.
Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davalga ir F. S. Šimanskis.

Offiso Telefonas Main 3307. Gyvenimo vietos Tel. 913-3 Milton.
Notary Public Justice of the Peace
ADVOKATAS
ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS
Nelaimes, Skundus, Reikalavimus, Ukėsiškas Popieras, ir visokius teismo dalykus.
Čia galit susikalbėt rusiškai.
ALEXANDER ROSE
294 Washington St., ruimas 330
BOSTON, MASS.

A. G. Groblewski
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.
SAVININKAS IR FABRIKANTAS
Garsių Lietuviš ų — Lenkiškų Vaistų

Perkant žiurėk, kad butų ta markė, o gausi teisingai.

Geriausia gyduolė nuo Skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinės, Šonuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egiutero No. 1.	25c.
Egiutero No. 2.	50c.
Żmijecznik	25c., 50c. ir $1.00
Gumbo Lašai	35c.
Meškos Mostis	25c.
Trejanka	25c.
Linimentas Vaikams	25c.
Gyduolės nuo Kosulio	25c.
Liepų Balsamas	25c.
Antylakson dėl Vaikų	25c.
Milteliai Vaikams nuo Kirmėlių	25c.
,, nuo Kirmėlių dėl suaugusių	35c.
Vanduo nuo Akių Skaudėjimo	25c.
Ugniatraukis	25c.
Skilvio Lašai	25c.
Gyduolės užlaikymui Viduriavimo ir Kruvinosios	75c.
"Uicure" arba gydymas Reumatizmo	$3.50
Gyd. dėl nemalimo Pilvo	50c.
Milteliai apstabdymui Galvos Skaudėjimo	10c.
Lašai nuo Dantų Skaudėjimo	10c.
Mostis nuo Gedimo ir Prakaitavimo Kojų	25c.
Geležinis Sudrūtintojas Sveikatos	50c.
Vaistas Nutildymui Vaikų	25c.
Vaistas nuo Papauto (Corn Cure)	15c.
Gyduolės nuo Grippo	$1.25
Plaukų Apsaugotojas	50c.
Muilas Plaukų Saugotojas	10c.
Milteliai nuo Kepenų	35c.
Valytojas Plėmų Drabužiuose	25c.
Rožės Balsamas	25c.
Kinder Balsamas	25c.
Bobriaus Lašai	50c.
Švelnintojas	35c.
Kraujo Valytojas	$2.00
Nervų Ramintojas	$1.00
Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus	$1.25
Groblevskio Pleisteris (Kaštavolo)	25c.
Pamada Plaukams	25c.
Uchotyna nuo Skaudėjimo Ausise	25c.
Gyduolės nuo Riemens	50c.
Vengriškas Taisytojas Ūsų	15c.
Inkstų Vaistas (mažesnė)	25c.
Inkstų Vaistas (didesnė)	$1.00
Akinės Dulkelės	25c.
Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abelnai Skausmo ir Škorbuto	$1.25
Gyduolės ir Mostis nuo Parkų ir Niežų	$2.00
Gyd. ir Mostis nuo Dederviněs	$2.00
Gyduolės nuo Paslaptingos Ligos	$50

Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami, galėtų pas savo štorniką nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose apielinkėse. Štornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes iš to geras uždarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite šiuo antrašu:

ALB. G. GROBLEWSKI
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

TIKRA DEGTINE

Jeigu jųs kada reikalausite
TIKROS RUGINĖS arba BOURBON DEGTINĖS

Tai ateikite pas mus, nes mųs **DEGTINĖ** yra išsistovėjus medyj ir užpečėtyta Jungtinių Valstijų sandėliuose, taipgi užpečėtyta bonkose po priežiūra Jungtinių Valstijų valdžios vientik dėl mųs.

Taipgi pristatome veseilioms ir per laišką užsisakantiems už prieinamą kainą.

BURKE, GALLAGHER & CO.
396 ATLANTIC AVE., NEAR ROWES WHARF BOSTON, MASS.
Parduodame gorčiais už visai žemas kainas.

WEST END BUSINESS
EXCHANGE
83 Leverett Street, 1st floor
BOSTON, MASS.
Telephone Haymarket 39.

Parsiduoda už $1000 Groceršoris ir Bučernė geroj vietoj; randa už štorą su 6 kambariais $25. Atneša $35 pelno į savaitę.
83 Leverett st.

Už $650 visokių valgomų daiktų groceršoris su 4 kambariais, pigi randa, geroj vietoj, $200 pelno kas savaitė užtikrinta.
83 Leverett st.

Už $1500 cigarų, knygų ir laikraščių štoras su 5 kambariais, randa $35, galima padaryt gyvenimą ir da sutaupyti kokį dolerį.
83 Leverett st.

Už $725 cigarų štoras, $150 biznio į nedėlią; duosime nedėlią pamėgint.
83 Leverett st.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba irmedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit **Dr. Richter'io Pain-Expelleri** savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

VADOVAS KELIAUJANTIEMS Į AMERIKĄ IR IŠKELIAUJANTIEMS.

Jeigu nori žinot apie visas laivų kompanijas, kokie yra laivai, iš kur jie išplaukia ir kur priplaukia, kiek kur yra mylių, kur randasi didieji kompanijų offisai, kokius žmones įleidžia į Suvienytas Valstijas ir kokių neįleidžia, kiek vertės turi kitų žemių pinigai, tai prisiųsk **15c. stampom** žemiau nurodytu adresu, o apturėsi minėtą knygelę.

J. VALUKONIS,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass.

FARMAS PARDUODU.

LIETUVIŲ KOLONIJA MICHIGAN VALSTIJOJ, kur turi nusipirkę farmas 150 lietuvių. Mason County turiu pardavimui gyvenamų farmų su budinkais ir sodais, žemė molis su smieliu ir juodžemė maišyta. Taipgi Lake County turiu daugybę neišdirbtos žemės farmoms. Parduodu pigiai, taipgi ir ant lengvų išmokėjimų. Rašyk tuojaus, o gausi lietuvišką informacijų knygelę ir mapą dovanai,

ANTANAS KIEDIS,
Peacock Lake, Michigan.

50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegina sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmieimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijališku lygu. Tem kit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 896 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš noriečjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas..

Adresas;.............................. Steitas..............................

DIDŽIAUSIA BOSTONE
SANKROVA {OLSELIS}

Vyno, Visokių Likierių, Degtinės, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Ėliaus ir visokių importuotų gėrimų.

Jei nori sveikų gėrymų ant Velykų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai ateik pas mus. Sykį pas mus atsilankęs, ateisi visada ir savo draugus atsivesi. Kurie negalit atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o męs prisiųsim orderius per expresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu:

WILLIAM ZAKON & CO.
21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

LAIVAKORTĖS.

Kam gi Laivakortes pirkt pas kokį ten žydelį, kad galima gaut pas lietuvį agentą atvažiavimui ir išvažiavimui net 9-nių kompanijų 1-mos, 2-ros ir 3-čios klesos laivais?

Čia ir **PINIGUS** jums pasiunčia į visas pasaulio dalis greitai ir pigiau negu kur kitur. Važiuojantiems Lietuvon parūpinu guberskus pašportus, taipgi ir atvažiuojantiems jokios baimės nėra pereit rubežių (gronyčią). Važiuojančius patinku ant stočių Bostone ir New Yorke, nes aš užlaikau 2 offisu. Norėdami Pinigų siųst ir pirkt Šifkorčių, prašykit aplikacijos, pridėdami už 2 c. stempą iš jums artimiausio offiso.

GEORGE BARTASZIUS
261 Broadway, 558 W. Broome St.
SO. BOSTON, MASS., NEW YORK CITY, N.Y.